

P.Z. br. 57

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-12/77
Urbroj: 50301-25/12-17-6
Zagreb, 26. siječnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Prilijeno: 26-01-2017		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
120-02/16-01/02	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
50301-17-04	-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 120-02/16-01/02, urbroja: 65-16-03, od 7. prosinca 2016. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 7. prosinca 2016. godine, iz sljedećih razloga:

Temeljem važećeg Zakona o minimalnoj plaći (Narodne novine, broj 39/13 – u daljnjem tekstu: ZMP), a također i temeljem predmetnog Prijedloga zakona o minimalnoj plaći, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), visinu minimalne plaće za svaku sljedeću kalendarsku godinu uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za rad.

Člankom 7. stavkom 2. ZMP-a, propisano je da se minimalna plaća ne može utvrditi u iznosu manjem od iznosa koji je bio utvrđen za prethodnu godinu. Nadalje, člankom 7. stavkom 3. ZMP-a propisano je da će ministar nadležan za rad, imajući u vidu povećanje udjela minimalne plaće u prosječnoj plaći, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, Vladi Republike Hrvatske predložiti visinu minimalne plaće.

Ujedno, važeći ZMP predviđa iznimku temeljem koje se kolektivnim ugovorom može ugovoriti minimalna plaća u iznosu manjem od propisanog uredbom donesenom na temelju ovog zakona, i to ne manje od devedeset pet posto iznosa propisanog tom uredbom.

Predlagatelj Prijedloga zakona u članku 5. definira usklađenje minimalne bruto plaće s prosječnom bruto plaćom kroz dvije godine, i to na način da se Prijedlogom zakona utvrđuje minimalna plaća za 2017. godinu, u iznosu od 45 posto od prosječne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, te za 2018. godinu u iznosu od 50 posto. Nadalje, člankom 6. stavkom 2. Prijedloga zakona utvrđuje se minimalna plaća za 2019. godinu i svaku sljedeću kalendarsku godinu u iznosu od minimalno 50 posto prosječne mjesečne bruto plaće po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj.

Ujedno, predlaže se izmjena iznimke temeljem koje se kolektivnim ugovorom može ugovoriti minimalna plaća u iznosu manjem od propisanog uredbom, na način da se ista snizi na devedeset posto iznosa propisanog uredbom Vlade.

Slijedom svega navedenog, a uslijed obveze koja proizlazi iz važećeg ZMP-a, te u postupku propisanom ZMP-om, tijekom prosinca 2016. godine već je stupila na snagu Uredba o visini minimalne plaće (Narodne novine, broj 115/16), za 2017. godinu, kojom je udio minimalne plaće u prosječnoj bruto plaći značajno porastao u odnosu na prethodnu 2016. godinu, odnosno s postojećih 38,8% udjela podignut je na 42,9% udjela. Posljednje uvećanje iznosa minimalne plaće za 2016. godinu iznosilo je 90,45 kuna, u odnosu na 2015. godinu, dok uvećanje za 2017. godinu u odnosu na 2016. godinu iznosi čak 156,00 kuna. Iz navedenog je jasno da je već donesen propis koji regulira visinu minimalne plaće u Republici Hrvatskoj, te koji će važiti od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine.

S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske ukazuje na to da je, imajući u vidu postojanje prostora za poboljšanje ZMP-a, te njegovo usklađivanje s odredbama Zakona o radu (Narodne novine, broj 93/14), Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, u suradnji s drugim relevantnim resorima, već pristupilo razmatranju najboljeg zakonskog rješenja, te je upravo u tijeku postupak konzultacija sa socijalnim partnerima, koji su već dostavili niz kvalitetnih prijedloga, koje je potrebno dodatno međuresorno raspraviti budući da imaju za cilj sveobuhvatan pristup samom ZMP-u, povezan s nužno skopčanim kompenzacijskim mjerama za određene sektore koji se nalaze u poslovnim poteškoćama.

Međutim, neprihvatljiv je predloženi način povećanja ove plaće sadržan u odredbama članaka 5. i 6. Prijedloga zakona, s obzirom na to da predviđa dugoročni način određivanja njezinog iznosa. Naime, neizvjesnost budućih makroekonomskih okolnosti, te općenito okolnosti projiciranog gospodarskog rasta u Republici Hrvatskoj, a u kojima bi minimalna plaća trebala predloženom dinamikom rasti, ne daju osnovu za predmetno zakonsko rješenje. Isto tako, predloženo rješenje sužava, pa čak i onemogućuje prostor za dijalog socijalnih partnera.

Također, Vlada Republike Hrvatske ističe kako se u nenormativnom dijelu pod Ocjenom stanja navode podaci o broju radnika koji primaju minimalnu plaću, te o postotku tih radnika u broju ukupnih radnika, a koji podaci nisu utemeljeni na službenim podacima koje vode nadležna tijela Republike Hrvatske.

Naime, prema pokazateljima Državnog zavoda za statistiku, u prvih je 9 mjeseci 2016. godine za minimalnu ili nižu od minimalne plaće radilo prosječno 76.010 radnika. Iako je u Republici Hrvatskoj broj radnika pokrivenih minimalnom plaćom u blagom rastu, treba ukazati i na poznatu pojavu da dio njih jedan dio plaće još uvijek dobiva "na ruke", pa se može govoriti o statistički većem broju radnika koji primaju minimalnu plaću od njihovog stvarnog broja. Međutim, za očekivati je da će nastavak gospodarskog rasta i porast investicija taj trend pokrivenosti promijeniti.

Ujedno, Vlada Republike Hrvatske izražava zabrinutost u vezi s potencijalnom provedbom predložene odredbe članka 6. stavaka 1. i 2. Prijedloga zakona, kojom se predviđa dugoročan, te činjenično nepotkrijepljen način određivanja iznosa minimalne plaće, a što je gore obrazloženo kao neprihvatljivo. Također, slijedom gore obrazloženog, ne može se podržati sužavanje prostora za dijalog socijalnih partnera.

Ustavom Republike Hrvatske propisano je da svaki zaposleni ima pravo na zaradu kojom može osigurati sebi i obitelji slobodan i dostojan život, te Vlada Republike Hrvatske napominje da je zapošljavanje i stvaranje novih i kvalitetnih radnih mjesta ključni nacionalni prioritet koji zahtijeva sveobuhvatne i usklađene mjere svih tijela državne uprave. Stvaranje uvjeta za razvoj učinkovitog, razvijenog i uređenog tržišta rada omogućit će dostojan rad, ali i uvažiti posebne potrebe osoba koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

U tom smislu, Vlada Republike Hrvatske podržava inicijativu predlagatelja za uvođenjem kriterija koji su usmjereni podizanju razine minimalne plaće kao važnog socijalno zaštitnog instrumenta, međutim, Vlada Republike Hrvatske upozorava da je radi postizanja tog cilja nužno utvrditi i sveobuhvatni paket usklađenih mjera usmjerenih poticanju gospodarskog razvoja, koje će biti pažljivo ciljane te koje će se međusobno nadopunjavati.

U odnosu na prijedlog izmjene odredbe ZMP-a, koja propisuje snižavanje donje granice iznosa minimalne plaće koja iznimno može biti utvrđena u nižem iznosu putem kolektivnog ugovora, Vlada Republike Hrvatske napominje da će prilikom donošenja budućih mjera u okviru nacionalnih strateških dokumenata osobitu pažnju posvetiti mjerama usmjerenim na osnaživanje ugroženih sektora, pa tako nema potrebe za dodatnim snižavanjem iznosa minimalne plaće kolektivnim ugovorom. Ovo posebice i stoga što je, prema podacima Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, tek u drugoj polovini 2015. godine prvi puta zabilježeno kolektivno pregovaranje o mogućem umanjenju propisane visine minimalne plaće, te je tek u tri kolektivna ugovora zaista i ugovorena niža visina minimalne plaće od visine propisane Uredbom o visini minimalne plaće. Tako je u dva kolektivna ugovora ista ugovorena u visini od 95 posto minimalne plaće, a u jednom čak u visini od 97,5 posto. Navedeno ukazuje na to kako poslodavci zapravo i ne iskorištavaju mogućnost ugovaranja snižene minimalne plaće, odnosno ugovaranja minimalne plaće u iznosu od 95 posto propisanog iznosa, kako to predviđa važeći ZMP.

Nadalje, predlagatelj Prijedloga zakona procijenio je da za provedbu nije potrebno osigurati dodatna sredstva, međutim Vlada Republike Hrvatske napominje kako je navedeno samo djelomično točno. Naime, već i temeljem Uredbe o visini minimalne plaće za 2017. godinu potrebno je osigurati dodatna sredstva za isplatu plaća namještenicima kojima su plaće sada niže od propisane minimalne plaće. Budući da je Republika Hrvatska u proceduri prekomjernog proračunskog deficita, te da u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu nisu osigurana sredstva za ovu namjenu u visini u kojoj bi to

zahtijevao navedeni zakonski prijedlog, Vlada Republike Hrvatske predloženi Prijedlog zakona ne može podržati.

Ujedno se ukazuje i na neustavnost završne odredbe kojom se predlaže stupanje na snagu Zakona danom objave u Narodnim novinama. Naime, vacatio legis određen je kraće nego je to Ustavom Republike Hrvatske dopušteno.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Tomislava Čorića, ministra rada i mirovinskoga sustava, mr. sc. Marka Pavića, državnog tajnika u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, te Karolinu Ivanković, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

